

Δημοτ. Εκδόσεων Πρινηττα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

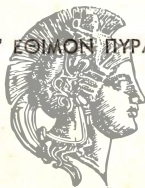
ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Ερωτ. 1, 44/1976

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

15-17/12/69

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Πρινήλας...
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Κερκύρας,
Νομοῦ Κερκύρας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἀθανά-
σιος Νίκου..... ἐπάγγελμα Δημ/γρ.ς.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Πρινήλας Κερκύρας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον.. 3 1/2 ἔτη.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Σπυρίδων.. Ἀσπιώτης.....
.....
ἡλικία... 79.... γραμματικαὶ γνώσεις Τεχνολόγος Δημο-
πικουῦ..... τόπος καταγωγῆς Πρινήλας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Δέν. ὑπῆρχον ἰδιαιτέραι ἀγρο-
τικαὶ περιοχαί.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Εἰς τοὺς
χωρικοὺς καὶ εἰς τήν. ἐκκλησίαν.....
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁς ἐπὶ τοσόχῳ αὐτῇ διανεμεται μετὰ
κόν. θάνατον καὶ διατροφῆς.....

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ἀσχολεῖνται συγχρόνως .
καὶ εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν .
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναί

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δολόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ἤρχαντο .
ἀτομα εἰς ὅ,τι κληρονομία καὶ οἱ κ. γ.

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) μισακάτορες Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ἦσαν περὶ εὐδίας ἀπαραίτητοι

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; καὶ εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργαταί ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Ἐχρησιμοποιεῖντο καὶ ἐργάται ἐκ τῶν περὶ χωρίων ἀμειβομένοις εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα :

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Ναί
πῶν περὶ χωρίων

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Ὀλίγοι
ἀνέμεινον

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται Ναί ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; Ναί

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπραν καὶ χωράφια.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἀρχισεν τῆς χρῆσεως τῶν κ. ἔτος 1921.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ἤρχισαν χρῆσιμος αὐτῶν μετὰ τὸ ἔτος 1925.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάσθηκε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Ἐχρησιμοποιεῖται καὶ μονόπτερον ἄροτρον προμηθευόμενοι τοῦ κ. ἐκ τῆς πόλεως.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

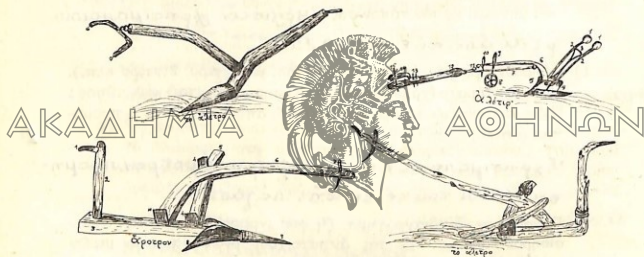
3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τῆς ἔτος 1944..

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Ἀπὸ τῆς ἔτος 1952.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
- 5) Μηχανή ἀλώνισμου Ἀλφ. Σό. Ἐκρ. Σ. 19. 5. 3.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
-
-
-
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διάφορων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου. ἦτο. μιᾶς
μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν. ὅλων τῶν εἰδῶν
τῶν χωραφιδῶν:

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ἦτο. τὸ σχῆμα
α'

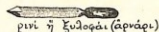
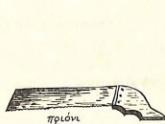
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἦτο. ἐκ ξύλου

ἦτο. κατασκευασμένη

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

Τὰ συνήθη ἔργαλεῖα

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. Βόες 2... ἢ... 1. 2... 3... 4... 5... 6... 7... 8... 9... 10...

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανον δύο
ζῶα ἢ ἓν; *Αναφορὰς πρὸς τὴν περὶ τῆς ἐκείνου...*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ναί.....

Σχεδιάσατε την μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἑξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύ-
λια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

- 12) 'Από πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ;

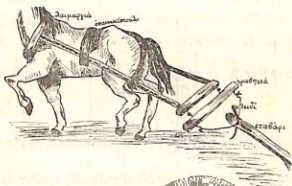
Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποῖαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

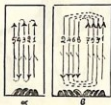
α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας ὄργωναν : οἱ ἰδιοκτήταις
ἢ γυναῖκες, ἢ ἄνδρες, ἢ ὑπηρέται.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
τὰ κατευθύνει με σχοινί.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- Ὁργώνεται. μ.έ. ἀνοιγομένας αὐλακὰς κατ'εὐθείαν γραμμὴν ὡς καὶ τὸ σχεδιάγραμμα α'.....
- ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;
-

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριές, ντάμπες, σιασιές, μεσοραδες κ.λ.π.) ; Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ... ἐγίνετο εἰς σπορὰς.....
-

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; Ἐχωρίζετο μ.έ. αὐλακιάν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; Εἰς λεπτὴν ἐδάφη.....
-

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. Ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων ἐγίνετο πλαγίως.....
-

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. **Ἐγίνοντο 2 ὀργώματα. Τό.**

ἓν. τὸν Αὐχουστον καὶ τὸ ἕτερον κατὰ τὴν σπορὰν......

Ἐγέγοντο γιὰ τισμὶ (διβόλισμα.).....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐγίνοντο 2 ὀργώματα. ἓν κατὰ τὸν Αὐχουστον καὶ τὸ ἕτερον κατὰ τὴν σπορὰν......

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρ ἢ ἄλλο δημητριακόν. **Τὰ**

ἀφηναν 2 ἢ 3 ἔτη ἀναχώρως τῶν ἀναγκῶν......

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; **2. Αὐχουστον καὶ ὁκτώβριον.**.....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. **τὸ δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; **Τὰ σακκάκι.**

μέσα εἰς τὸ ἔλαιον. εὐρίσκετο ὁ σπόρος......

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; **Αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἑξῆς**

κόν. ἐργαζέσθαι. Ἀπλῶς. ἐκκυλάσσειν. πό. ὑπὲρ τοῦ χῶμου. ἢ πό. ἐκαθάριζον μὲ πό. λόδα.

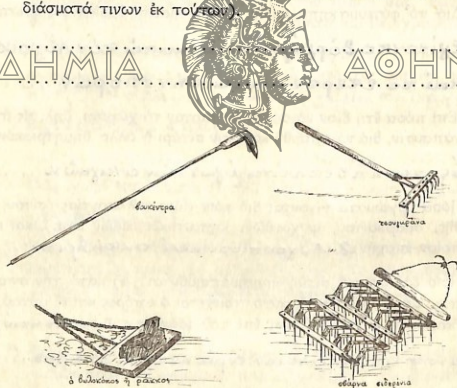
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); **Γίνεται ἰσοπέδωσις. καὶ χωραφιοῦ.**

μὲ σβάρνες.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Μαλακὰ ν. ἔρχαζέιν. ἦτα καὶ εἶται π. τσάπα...
ὥς. δεικνύει. ἦ. κατωτέρω. φωτογραφία.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

τὸν βοτάνον. αἱ ἰδικαὶ του. Δέ. εἶται ἐν. χρίσει
ὀνόματα.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Ἐκαλλιεργοῦνται καὶ ἀπὸν εὐφρα. Τὸν Μάρ
τιον γίνεται ὀρχώσις καὶ ἐν. συ. χείρ. ἐλακοχου
βεῖ. σπαρά.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. Δέ. ὑπαίρχου. ὠρίσμε

να. καλλιεργοῦνται. κατω. ἀπὸ ἐλαιόδενδρα καὶ
σέ. χωράφια. δροσερά. κατω. χείρ.

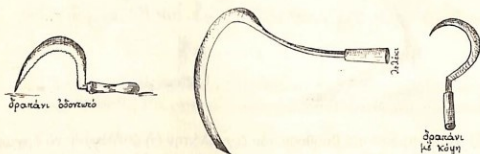
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Ἐφυσεύοντο. εἰς. σκαυρέα (φωχλές).

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Παλαιότερον μὲ
κοιλίδες καὶ σήμερον μὲ δρεπάνι.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμῃ ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) **Μὲ κοιλίδες, κόσσες
καὶ δρεπάνια.**

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) **Ἰ. ὁμαλὴν.
Δρεπάνια μὲ καψίν. ὁμαλὴν καὶ μὲ καψίν. ὀδοντωτήν.**

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ὁ σιδεργραφεὺς (συνήθως).....*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὁχι. Μόνον ἔσαν ἐκφυσεύσεν. Δυνατός ἄτεμος καὶ ἐξεφρίσωνον διὰ τὴν κατὰ θεριστικὴν ἐνέμωσιν.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Αὐτὸ ὕψος αὐτῶν. Δημητριακῶν.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὴν χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐλέγοντο κοῦρα καὶ ἔστακα.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ ἴδιοι. αἱ θερισταὶ ἐκαμνοὶ μαρσιέες ἐσχηματίζοντο. χερόβολα. 4-5 μαρσιέες ἐσχηματίζον. 1 χερόβολο. 20-24 χερόβολα. 1 χιμαρί.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χερὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Ἐκαστοὺς πρὸς πλάγιά. μαζί, μὲ πᾶς κεφαλή. πῶς. σκαρῶν. πρὸς. καὶ δύνω.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Λέγονται...για μάρια...

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; Ἐθέριζαν οἱ ἴδιοι
κεῖνται γὰρ ὑπῆρχον ἄεσμα καὶ ὅλοι αὐτοὶ
ἤρχοντο ἀπὸ αὐτῶν τὸν διὰ τὸ θέρισμα. Ἐν
ἀνάγκῃ ἐχρηστέωσαν αὐτὰν ἐκ τοῦ χωρίου.

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). Ἡμεῖς πο. με χρῆμα
μετὰ παροχῆς φαγητοῦ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λυντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ, αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Δὲν ἔφερόν τι
εἰς τὰς χεῖρας πρὸς πρόφύλαξιν. Περιεβάλ-
λυντο εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος ἢ μὴ
ἀναγκῶς τὰς σωματικὰς δυνάμεις ἐκάσπου.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; Πανε-

δέν. ἤρχιζον. θερισμόν. ἡμέραν. Τρίτην....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδεῖσαν.

Διάφορα τραγούδια. καὶ ὁδοῖα. δέν. διδω-
θησαν. μέχρι σήμερον.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. δέν. ὑπάρχει ἔθιμον εἰς τὸ χωρίον.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

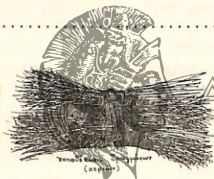
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τὸ δεμάτιασμα..

ἐγίνετο. ἀμέσως. μετὰ τὸν θερισμόν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

10. χειροποίητες ἀποπερῦσαι. ἔνδεμα, τὰ χειρόβοθρον, τὸ ὁποῖον ἐδένετο μὲ στάχυα. 30 δεχειρόβοθα. ἀποπερῦσαι ἐν γιομαίρι (δέμα). τοῦτο... ὑπεργυρίζεται τὰ βγάλη ἐν κηρόν (μέτρον) δημηδὴ 30 γέτρας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκέντρωνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκέντρωνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Τὰ γιομαρία καὶ μετέφερον εἰς τὰ ἀγῶνι. ἢ αὐτὰ γυναικες εἰς ταῖς κεραιαῖς. πων. ἢ καὶ μετέφερον μὲ ὄνους καὶ ἐσχηματίζον. θημωνιες (σωρούς)

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς; **Ἡ κομζή εἰργείαι αὐτῆς
χρονογραφῆται ἀπὸ ποζητῶν ἐπεὶ τὸ φύτευμα αὐτῆς
γίνεται κατὰ Φεβρουάριον ἢ Μάρτιον ἀνα-
γνώσκων τῶν κοιρικῶν συκθηκῶν ἐν αὐτῇ πύρρῃ χειρᾷ.**

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. **Ἡ ἐξαγωγή τῶν γεωμήλων ἐγένετο
καὶ γίνεται μὲ τὴν τεσσάρων (τεσσάρων)**

.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰν χόρταν (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ κολλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. **Παλαιότερον ἐσυνθ
οῖς ἐπὶ τῇ διατροφῇ τῶν ζώων μὲ σανόν. ὅστις δὲν
ἐκομζή εἰργείτο μὲ βῆξτρον (ἀποκόμματα σιταριοῦ).**

.....
.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.); **Ἐθερίζετο μὲ κοπίδες. Εἶδος μικροῦ δρέπανου
ἐκ τρυφῆς γαλῆν.**
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

.....
.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἐξπραίνετο. πὸ χάρπον. εἰς πόν...
 αἰθρόν. καὶ ἐδένετο. μέ. δεμαπήρ. ες. σπιτάχον)
 ἀλὸ σπάρταν.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. **Τὰ χιο-
 μάρια (δεμαίτια) μετεφέροντο εἰς πόν...
 αἰθώνι.....**

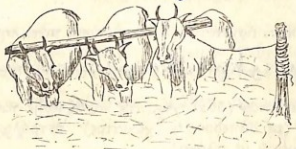
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεταί ἡ τοποθέτησις εἰς πωρόν; Ὅτι παρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; **Δεν εἶχε...
 εἰδικόν. ὁτομα καὶ παροθέτησις πων.
 ἐγίνετο. καὶ α. σφάρους.....**

- 3) Ὅτι παρχει ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σὰς άλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρά εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; **Ἐπλήρουν. πωρ. γαί...
 αἰθώνια. καὶ ὁ χωρισμός πωρ. καιρητοῦ.....
 ἐγίνετο. εἰς πόν. αἰθώνι.....**

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; **Τὰ αἰθώνια. ἔπληρουν. ἔξω. πωρ. χωρίου
 εἰς μέρ. πωρ. στήθα γ. ἔκασθ. μέγ. εἰς πωρ. ἀνέ-
 μους. Πων. ἐν. π. γ. τροφιουν. π. α. κα.....**

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Ἐκποθετοὺν εἰς κάρμεσον τοῦ ἀγχινοῦ. ὁ χειρὸν
χειρὸν δεξιὰν ὀρθία καὶ κυκλικῶς ἔθετον. ὅσα
γιομάρια ἔχοντο ἀγχινοῦ μέγιστα τὰ χειρὸν

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

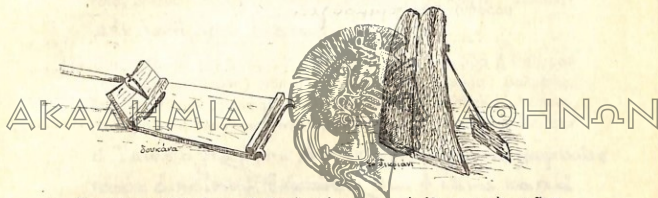
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτα καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νου ἑλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.κ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Τό...

ἀλώνισμα δὲν ἐγένετο οὐδέποτε...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐκ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἐλυνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιὰ, ρεβίθια κ.ά.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. *ῥ' ἤρχιζεν...*

ἀπὸ πρωΐας.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *τὸ δικούλι*.....

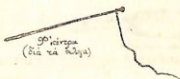
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους; *ἔναι καὶ μετὰ τοὺς ἀκόππους ἐξάφηναν) πάν σίτον, καὶ κομμένα, στάχυα, καὶ συνέμπαιζον ῥέβαν, αὐτὰ ἐν τὸς καὶ αἰωνίου.*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα). *τὸ ἀλωνισμα δὲν ἐγένετο μὲ τῷ α.*.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δέν ὑπῆρχεν εἰδικὸν ὄνομα.

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. προπάληδες) καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωγιάτες, οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν. **ἤμυνεν**

ὁ ἴδιος ὁ γεωργός. βοσκούμενος ἐπὶ χωρικῶν ταύς. ὁλοῖους. ἐβαθύνει καὶ ὁ ἴδιος καὶ πρὸ ἀγέλης μα. των.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Δέν ὑπῆρχεν.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου· (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

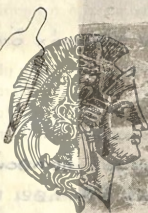

κοπάνος στεργανός

ξύλο κοπανιστοῦ τῶν τῶν κοσμήματα μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....
.....
.....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

.....
.....
.....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) - *ἔγινε καὶ ἔτος 1952.*

καὶ αὐτὴν εἰς τὰν γεωργικὸν συνεταρτισμὸν.

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Δέν ὑπάρχειν εἰδικόν ὄνομα.*

• Η. δὲ συσσωρεύεισ. αὐτοῦ ἔχινετο διὰ θυρίων βρυαριῶν.

τοῦ δικριανίου (ἐλένιον)

τοῦ δικριανίου (ἐλένιον)

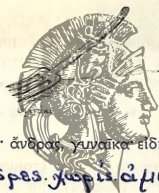
τοῦ δικριανίου (ἐλένιον)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. **Ὁ σκλημασιζο-
μενος σωρὸς εἶχεν σκληῖμα πυραμίδος.....**

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. **τὸ ἀνέμισμα ἐξίνετο
διὰ τρυγίκων φρυσιῶν.....**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ἐλίνισσον ἄνδρες χωρὶς ἀμοιβῆν.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

**Ἐκαθρύντο κουτσάσσαι καὶ ὁ καρπὸς αἰσχυ-
ρίσθεο διὰ κολάνων.....**

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἄνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

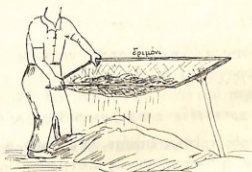
Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; **Ταῖς**
κουτσάστα καὶ τὰ δασαῖα ἐμαρύνοντα καὶ
τὰ ἀνέμισμα καὶ συνέχρον ἐπὶ τοῦ ἀγνώστου.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Ἐγένετο ἡ ἀπομά-

κρυναις ὑπόχλωμακας διὰ φροκόν (σαρῶ...
θριών)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; Ὁ καρπὸς σχηματίζεται

εἰς σωρόν διὰ πυλινῶν φτυαρίων.

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

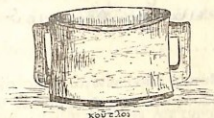
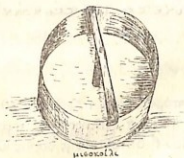
- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλώνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....

.....

.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

.....

.....

.....

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) **Ἀποθηκεύετο ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ εἰς λάκκους**

.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τό ἀγρον . ἀπαθηκεύετο . εἰς ἰδι-
κάς ἀπαθηκάς . (ἀγρωνεῖς)

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διάλογη τοῦ σπόρου . Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγίνετο κατὰ τὴν διάρ-
κειαν τοῦ θερισμοῦ :

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διάλογη τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ἐβρεον μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα ἐκ σταχύων .
(ἐὼν καὶ μετὰ τὸν) ὀπισθεν τῆς θύρας :

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται
πρὸς ποῖον ἀκόπον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἐχέτω σχῆμα τοῦ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον . (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

λαμβάνει χώραν πᾶν ἑσπέραν πᾶς ...
ἐστὶν Ἰουνίου :

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Καίγεται... ξαίματα.....

β'. 1) Ποίοι άνάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;...

Ες. έλι. τά. ηγείσταν. ει. ήλικιωμένοι.....

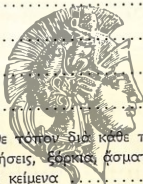
2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ, διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, άπό ποίον μέρος ; Τά κλέπτουν

Από τούς αχρῶνας.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

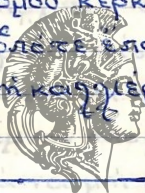

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Π ρ ο ε τ ο ι μ α σ ί α
διὰ τὴν σποράν τῶν δημοκρατικῶν
μέχρι τοῦ ἀγώνισμοῦ καὶ τῆς αἰλοθηκεί-
σεως αὐτῶν, ὡς ἐχίνετο εἰς τὸ χωρίον
Πριήλαι τοῦ νομοῦ Κερκύρας μέχρι
τοῦ ἔτους 1960 ὅτε ἐπαύσατο εἰς τὸ
ἐν δόχῳ χωρίον ἡ καλλιέργεια τοῦ σί-
του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Προετοιμασίαι διὰ τὴν σποράν.
κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ Αὐγούστου ἔσκαβον
τὰ χωράφια μὲ πτωλῖα (δίκολες) καὶ
κατὰ τὸν Σεπτέμβριον ἢ Ὀκτώβριον ὄρ-
χωνον μὲ αἰθέτρι φύλλονα τὰ χωράφια.

2. Σπορά.

Τὸν Ὀκτώβριον ἤρχισον τὴν σποράν
αἰοῦ πρῶτον ἔτριβον τοὺς σπόρους ἐν ὕ-
δατι καὶ διὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τὰ χωράφια.

ΑΔΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

Ἐν συνεχείᾳ ἔκαμνον σπορίες τὰ χωράφια
αὐτὰ 1 μέτρον διὰ γὰρ μὴ μένει μέρος
ἀσπιδίου.

Ἐργαζόμενοι μὲ πτωλῖα ἔκαμνον αὐ-
τὰ καὶ διὰ γὰρ μὴ γηινώγη τὰ χωράφια
καὶ ἔσπιδον.

Τὸν σπορεὺν πόν εἶχον ἀποξημαῖν εἰς
βιτριόλι ἢ αἰσθέστη.

3. Ἀνώτισμα.

Ἡ πρώτη φροντίς διὰ τὸν θερισμόν ἦτο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἡ πρέχουσα τῶν κολιδίων ἐπὶ λεπτίνων
προχαρίων.

Εὐθὺς δ' αἰμέσως ἤρχιζεν ὁ θερισμός.

10 χειρολισστές αἰλοπετοῦσαν ἐν δέμα πό-
χειρόβορον.

Τριακόντα δέ χειρόβορα αἰλοπετοῦσαν
ἐν χειμαίρι (δέμα).

Τὸ ἐν χειμαίρι ὑπερχεῖτο καὶ βράχη

ἐν κηρὸν (μέτρον) αἰτῶν ἡ θορῆταις.

Τὰ χειμαῖρια τὰ μετ' ἑξέρον αἰχυταῖκες,

εἰς τὰς κεφαλαῖς τῶν, πλησίον τῶν ἀνω-
γιῶν καὶ ἐσχηματίζον σφηνωτίες.

μετὰ τὸ θέρισμα ἔσυνον πρὸ αἰῶνι καὶ
πρὸ ἐλπίστον ἀρκεταί.

Ἐμοῖσενον ἐν συνεχείᾳ βρουτίες (κόλπον
αἰχμαῖδος) τὴν διέχον εἰς ἑνμαστέρη

(δοχεῖον πλησίματος ἐνδυομένων) καὶ

ἐβρύτωνον (ἐλπίστον καὶ ὡς) πρὸ αἰῶνι.

Ὅτε τοῦτο ἐσχηματίζον ἤρχιζον τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πρὸς τοὺς ἄλλους διὰ τὸ ἀγωνίσματα
ἔκοπτον ζύγια ἐκ κυλαρίσσου ἢ ἐκ δια-
μέτρου καὶ 1 1/2 μέτρου ὕψους.

Ἐχρυναν (ἐξεναν) καὶ πόλιν μαχητὶ ἀβροχόν
τὸ ἑστρῖβαν μὲ ἐν ζύγιον κηώσστην καὶ
μὲ πόχονδρὸ ἐκεῖνο σπλαγχαρί (σπλάγχχον)
ἔδενον πὰ δύο ζύγια ἐκ κυλαρίσσου, πόν
γχεσμένον δάρστην, εἰς ἀπόστασιν μιᾶς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

εἰσα ἐπολοθεσάν εἰς τὸ μέσον τοῦ
αἰωνιοῦ τρία χειρὸν δαμέγα ἔρθια
καὶ κυκλικῶς ἔθετον ὅσα χιολαίρια
ἔχῳρει τὸ ^{αἰώνι} ~~μαρτυρ~~ καὶ ἤρχιζον τὸ δάρ-
τισμα (σκύληται).

Ὅτε ἐπὶ γέτο τὸ μεγαλῦτερον ποσσ-
σπέν τοῦ κερτιοῦ ἐχρῖνθαι τον τὰ περι-
κεύχια (εἶδος τριαίτης) καὶ ἐχύριζον
τὸ σχεδὸν αἰχυρον.

Γυναῖκες μὲ ἑρκαγὰς σάρωθρα ἐκ γε-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πτῶν καὶ σκυρῶν χόρτων ρυομένων
εἰς πᾶν περιστήν) ἐφρεκαθούσαν τὸν
εἶπον καὶ τὰ κομμένα σταύχα ὑδρο
αἰλὸ πὸ αἰώνικτὰ ἔρριπτον ἐν πὸς τοῦ ἀγνίου.
ΜΕ Τὴν δευτέραν στρομπαριστιὸν (κεύ-
λημα) ἦτο ἔποιμος ὁ εἶπος.

κατόπιν ἐζώμβανον τὰ τρικούζια καὶ
ἐπεκαύσαν τὰ αἶχρα ἔσω αἰλὸ πὸ αἰώνι.

Ἐζώμβανον ἐν συνεχείᾳ τρικούζια με-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

λυκωμένα τρικούζια (καὶ τρικούζια)
καὶ ἐπεκαύσαν τὰ αἶχρα αἶχρα.

Ἐραίωσαν κατόπιν τὸν εἶπον εἰς τὸ μέ-
σον τὰ ἀγνίου με τρικούζια φτυαίρια εἰς
μεγαίλους σωρούς.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ αἰνέμισμα ἐβαίναν τὸ τρικού-
ζιο φτυαρίου πρὸς τὸ μέσον τοῦ σωροῦ καὶ
ἐμετρούσαν ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὸν εἶπον
τὸ τρικούζιο τοῦ φτυαρίου εἰς τὸν σωρόν
καὶ ἐγνώριζον πρὸς τὸν εἶπον καθαρὸν θά-
ἐξοίχουν.

AKAΔHMIA

AΘHNΩN

Εν συνεχείᾳ ἤρχιζεν τὸ ἀγέμισμα αἰπὸ δύο
ἀνθρώπων οἱ ἐλαίοι ἐλεπούσαν πόχθονι
(χναύδι) μέτῳ καὶ ὕψη καὶ ρυθμικῶς.

Ἐτολοθέτουσαν κατόπιν τὸν σίτον εἰς σάκ-
κους, ἐφόρτωνον αὐτοὺς εἰς τὰ ὄψα καὶ
τοὺς ἀποσέκευον εἰς ἐξέλικας θέσεις.

Πολλὰς φορές ἔμενεν ὁ σίτος ἀγέμιστος
εἰς τὸ αἰῶνι ἕως ὅτου φασίησιν αἰχμαλὶ
αἰχμενος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μετὰ τὸ 1920 οἱ δικτατοὶ κατηργήθησαν
καὶ τὴν θέσιν των κατέλαβον οἱ στρα-
ταρχεῖς.

τὸ αἰώνισμα αἰπὸ τοῦ ἔτος 1952 δι' αἰχ-
μαλίστικων μηχανῶν ἐγένετο.

μετὰ τὸ 1960 ἐλαύσεν ἡ καυθιέρχουσα
τοῦ σίτου.

Ὡς οὖν συζητῶν ἐπραχματοποιήθη
εἰς τὸ χωρίον Πρινήζα τοῦ Νομοῦ Κερκύ-
ρας.

AKAΔHMIA

AOHNAN

Στοιχεία πληροφοριότητος
 ὄνομα Ἰωάννης Αἰσωνίου
 ἐλπίοντον Αἰωνίου
 τόπος γεννήσεως Πρινήγρις Κερκύρας
 ἡλικία 78 ἐτῶν
 γραμματικοὶ γνώσεις Δ' Δημοτικοῦ

ὡς πρὸς τὸ ἀγαθὸν τῆς φωτεινῆς καὶ
 ἀκαδημία ἀθηνῶν εἰς τὸ χωρίον τῆς
 ἐστέρου τῆς 23ης τοῦτου.

ὕλη δὲ καὶ αἱ πύραι (τὰ γράμματα)
 ὡς προσηπτικὸν μέσον κατὰ τῆς φω
 ραίσεως ὡς πιστεύουν εἰς τὸ χωρίον.

Γ' Αθανάσιος Νίκου Δημ/γος. Ἡ συζυγὴ
 αὐτῆς ἐγένετο αὐτὸς τῆς 15ης ἕως 17ης
 Δεκεμβρίου 1969.]